

שיאריית ישראל

דברי תורה וסיפורים מרבינו

הרה"ק רבי ישראל דוב בער מזוילעדיניק וצוק"ל

יד"ל ע"י מוסדות 'שאריית ישראל' וזוילעדיניק בעיר קאראסטין אוקריינא

גיליון פ"ט
חג הסוכות
תשפ"ד

אור השמחה

ליקוטים מדרבי רבינו בענין שמחה

בשעה שחושב לעבוד את בוראו - לא יהיה לו עצבות כלל, מחמת שבעבודה זה רוצה לידבק בו יתברך ואין השכינה שורה מתוך עצבות כנ"ל, וזהו עצה עמוקה לפטור מן העצבות (ועיין לקמן במאמר אמר ר"י אסור לאדם וכו'), ואדרבה יהיה לו נחת גדול שמלך כמורהו ירצה דווקא לדור בתחתונים בדבר שפל כמו האדם, ובוודאי יהיה דבוק בו יתברך כנ"ל, ובוודאי הוא שמחה שאין כמוה שנדבק בו יתברך, וגם זאת עצה שתתקיים בו השמחה.

וגם ירגיל עצמו בעת ששמח עם אנשים או ביום טוב בעת משתה משקה המשמח יכוין שיהיה שמחה לגופו, ואחר כך ישרה בו שמחת השכל, כי וודאי אין הגוף נהנה משמחת השכל רק מחמת ששיימח את גופו כנ"ל, אז נעשה כלי לשמחת הנפש, וכל שמחה אינה אלא ביין כמו שכתוב: "תירוש ינוכב", מלשון נכוב חלל שנעשה חלל לקבל שמחת הנפש, והמשכיל יבין.

(עמוד כג)

אור הסוכות

ליקוטים מדרבי רבינו בעניני חג הסוכות

תשובה ותפילה וצדקה הוא צום קול וממון, והנה 'צום' הוא יום הכיפורים, ו'קול' הוא ראש השנה ועשרת ימי תשובה, ו'ממון' הוא בסוכות, פירוש שאז הזמן להמשיך השפעות טובות ופרנסה לישראל.

(עמוד קטז)

'ולמקנהו עשה סוכות' (בראשית לג יז),

בדרך הלצה יאמר הפסוק לרמוז שנכון הדבר להחזיק הסוכה בטהרה אפי' כל ימות השנה, ולקבוע איזה עיתים ללמוד או להתפלל שם, אבל זהו בוודאי לא נכון שתיכף אחר סוכות נוהגין ח"ו דרך בזיון בסוכה, ועושין אותה מדור לכהמות, וזהו מרמז הכתוב כמתמיה 'ולמקנהו עשה סוכות', וד"ל.

(עמוד קכה)

זמני כניסת ויציאת השבת והחג

קאראסטין	אנטוורפן	לונדון	ניו יורק	בני ברק	ירושלים	
6:30	7:07	6:28	6:23	6:06	5:52	כניסת השבת
7:36	8:13	7:31	7:30	7:04	7:02	יציאת השבת
7:59	8:36	7:53	7:52	7:39	7:42	רבינו תם

אור ההלכה

פסקי הלכה קצרים בהלכות שבת

חג הסוכות שחל בשבת

- אין לטלטל אתרוג בליל שבת, מכיון שכיום הרי הוא בגדר 'מוקצה מחמת חסרון כים'.
- יש הרבה פוסקים שמתירים להניח בשבת תפוחים ליד האתרוג כדי להצחיבו.
- מי שנטל בטעות את הלולב בשבת ובירך עליו - נחלקו גדולי הפוסקים אם קיים מצות נטילת לולב, והנפק"מ היא האם צריך לברך שוב ביום השני שהחיינו לאחר שכבר בירך זאת בשבת.
- כשזורדים גשמים - מותר לפתוח את הגג שעל הסוכה, מכיון שמחובר בצירים והרי הוא כדלת.
- כמו כן מותר לפרוס ניילון על הסכך, אבל אסור לפרסו תחת הסכך באופן שנעשה אוהל על ידו, ואם הוא יותר מג' טפחים אסור לכו"ע.
- מותר לנקות את הסוכה לאחר הסעודה אף שלא ישתמש בה עד לאחר השבת, ואין בזה משום 'הכנה משבת לחול', כי עושה כן לכבוד הסוכה.

פסקי ההלכות אינם אלא לעורר את לב המעיין

אור העבודה

פנינים מרכיני בעניני הדרכי עבודת ה'

'אלה תולדות נח נח איש צדיק וגו' (בראשית ו ט),

'אלה' ר"ת אתרוג לולב הדס, ויובן על דרך מאמר רבותינו ז"ל (ב"ר לב ו) 'נח מקטני אמנה היה', היינו שבתיקונים (תיקוני זוהר כט). איתא 'אעל"ה' שהוא [ר"ת] אתרוג ערבה לולב הדס, שמרמו על בחינת צדיקים בינונים ורשעים, וערבה מורה על רשעים שאין בהם לא טעם ולא ריח, אך מחמת כח הצדיקים הגדולים יוכלו לעלות כל המדריגות, כמו באברהם אבינו ע"ה שנאמר (בראשית יב ה) 'ואת הנפש אשר עשו בחרן', וכדו', אך נח היה מקטני אמנה, ולא האמין שיוכל להיות עליה אף לרשעים, לכן נאמר בו [רק] 'אל"ה' [ולא בחינת אעל"ה, שאל"ה כולל רק] אתרוג לולב והדס ולא ערבה. נמצא שעל ידי התקשרות לצדיק יוכל לעלות לתיקון.

(עמוד קעד)

יומא דהילולא

יום שבת קודש ט"ו תשרי - הרה"ק ר' שמעון מיערוסלאב ב"ר ישראל זצ"ל
הרה"ק ר' מרדכי מנרבורנא בהרה"ק ר' ישכר בער זצ"ל

יום א' ט"ז תשרי - הרה"ק ר' שמואל מסקאהל בהרה"ק ר' יהושע מבעלזא זצ"ל
הרה"ק ר' צבי הירש בהרה"ק ר' שלמה ממונקאטש זצ"ל

יום ג' י"ח תשרי - הרה"ק ר' נחמן מברסלב ב"ר שמחה זצ"ל

יום ד' י"ט תשרי - הרה"ק ר' יעקב יצחק ב"ר אשר מפרשיסחא (היהודי הק) זצ"ל
הרה"ק ר' אהרן מסאדיגורא בהרה"ק ר' ישראל זצ"ל

יום ה' כ' תשרי - הרה"ק ר' יעקב יוסף מאוסטראה בהרה"ק ר' יהודה לייב (רב ייבי) זצ"ל

יום ו' כ"א תשרי - הרה"ק ר' מנחם מנדל ב"ר אליעזר מפרמישלאן זצ"ל
הרה"ק ר' דוד משה מטשורטקוב בהרה"ק ר' ישראל מרוזין זצ"ל

אור הצדיקים

סיפורים נבחרים לחג הסוכות

המסוגל להעביר את היהודים על דתם. בכל העולם כולו לא נמצא הכוח לעקור מליבנו את מצוות התורה שקיבלנו מבורא העולם לפני אלפי שנים. תורתנו הקדושה מורה לנו לשבת בסוכה, ועל-אף היותנו בגלות קרוב לאלפיים שנה, לא נטשנו ולא ניטוש את הוראותיה".

המושל שמע את דברי הרב בתשומת-לב. בגמר דבריו הנרגשים הושיט המושל את ידו ולחץ את ידו של הרב. לאחר מכן עזב את המקום, ועמו כל השוטרים שנלוו אליו.

אותו חג סוכות נחוג על-ידי יהודי קייב בשמחה יתרה. הם חגגו את חג-הסוכות וחגגו גם את ניצחונם המתוק על מי שביקשו לעקור מהם את המצווה ונכשלו כישלון חרוץ. מאותו יום נהפך ליבו של המושל לטובה והוא חדל מלהציק ליהודים. גם גזרות אחרות שהטיל עליהם בעבר, ביטל.

בשכנתו של רבי פישל מסטריקוב גר נגר יהודי. איש פשוט היה, ירא-שמים ומדקדק במצוות, ככל שהגיעו ידיעותיו. מדי שחר היה בין עשרת הראשונים שהתייצבו לתפילת שחרית, התפלל בתמימות ויצא לעבודת יומו. איש ישר היה, בעל חסד, מומחה במלאכתו ונהנה מיגיע כפיו.

במשך כל היום שהה בנגריה. שם, בין בולי-העץ, כלי-העבודה הגדולים וריחות הדבק המתבשל מעל הפתיליה - בילה את יומו. ידיו אחוזות בעץ ביד אמונה, ופיו ממלמל פסוקי תהילים של דוד המלך, נעים זמירות ישראל. מוחו לא היה מסוגל להבין את פירוש המלים שאמר, אך נשמתו הבינה גם הבינה.

ארוחת צהריים היה אוכל בנגריה, ולאחר שהתפלל מנחה, עבד עוד שתיים-שלוש, סידר את הכלים במקומם, והלך לביתו, להתרחץ ולהחליף את בגדיו. עכשיו יילך לבית-המדרש להתפלל ערבית ולשמוע שיעור בתורה.

לרגעים אלה המתין כל היום. הרבה מהשיעור לא היה בכוחו להבין, אך קול הלימוד ומראה תלמידי-החכמים מסביב הישרו עליו תחושת התעלות. נהג הנגר להצטנף על קצה ספסל אחרון, ולהביט משם בהערצה ברבי פישל, המעביר את השיעור.

לעיתים השתוקק מאוד להבין מה אומרות שפתי הרבי, אך מוחו לא היה

<< המשך בעמוד ד'

על סיפון המחלקה הראשונה, והיא נועדה לעשירי העיר. סוכה נוספת הוקמה על סיפון המחלקה השנייה, לכל שאר תושבי העיר.

הסוכות הוקמו בהידור רב וברוב פאר. צוות האנייה הכשיר את המטבח, והוכן מזון בשפע לכל האורחים הצפויים להגיע. מרגולין הודיע כי הסעודות יוגשו חנם אין-כסף לכל מי שיבוא לקיים את מצוות החג.

התחכמותם של יהודי קייב נשמרה בסוד עד ערב החג ממש. או-אז נפוצה השמועה על הסוכות השטות, שהוקמו על אחת האניות. יהודי העיר הוזמנו בהמוניהם לבוא בערב אל הנהר ולקיים את מצוות הישיבה בסוכה.

שעות אחדות לפני חג גילו שוטרי קייב את האונייה עם הסוכות שעליה. השוטרים

שפשפו את עיניהם בתדהמה והיו חסרי-אונים. ההוראות שבידיהם לא נגעו לנעשה על מי הדנייפר. גם לא הייתה להם כל עילה להורות על פירוק הסוכות, שהרי שום סכנת דליקה לא נשקפה מהן.

מפקד המשטרה אץ-רץ אל המושל ודיווח לו על ההתפתחות המפתיעה, שאיש מהם לא חזה אותה מראש. הגנרל דרנטלן התקשה להאמין למשמע אוזניו, וביקש לראות במו-עיניו את הסוכות שהוקמו על הנהר.

הערב ירד והמוני יהודי קייב החלו לזרום לעבר נהר הדנייפר, כדי לקיים את המצווה ולחוג את החג כדת וכדין. בתוך הסוכות נערכו הסעודות בשמחה יתרה.

לפתע עבר הקול בשתי הסוכות - "דרנטלן בא". הגנרל לא ידע את נפשו מרוב חימה. הוא איים לשלוח את הנוכחים לערבות סיביר. באותו רגע התרומם רב העיר מלוא קומתו וביקש את רשות הדיבור. "אדוני הגנרל, המושל הנכבד!", פתח הרב ואמר. "יהיה ברור לו, כי אין דבר

קייב, אוקראינה. ערב חג הסוכות תרע"ו.

מושל מחוז קייב באותם ימים היה הגנרל דרנטלן, שהיה ממוצא גרמני ושונא-ישראל. זמן-מה לפני חג-הסוכות חיפש הגנרל דרך להציק ליהודים המתגוררים במחוזו. הוא ידע כי בחג-הסוכות היהודים נוהגים לשבת ולסעוד בסוכות שהקימו בחצרות בתיהם. לאחר מחשבה ממושכת והתייעצות עם חבר מרעיו הגה רעיון מרושע.

כשבוע לפני החג פרסם הגנרל פקודה האוסרת להקים סוכות על אדמת קייב והמחוז. הנימוק הרשמי לכך היה - חשש מדליקות. ללשון הפקודה צורף איום ב"עונשים חמורים" שיינקטו כנגד מפרייה. איכרי הסביבה אף נצטוו, בצו נפרד, שלא להכניס עצים וסכך לקייב בעת הקרובה.

העיר קייב הייתה כמרקחה. הנשמע כדבר הזה?! לבטל מעם-ישראל את מצוות סוכה?! עוד באותו היום התארגנה משלחת שתדלנים נכבדה, שבה העשיר ברודסקי, העסקן זלוטופולסקי ועורך-הדין קופרניק. השלושה ביקשו פגישה דחופה עם מושל המחוז. אולם הגנרל דרנטלן, שניחש את מטרת הפגישה הדחופה, סירב לקבלם ודחה אותם בקש.

ההתמרמרות הייתה גדולה. הדעה הרווחת הייתה שאסור להיכנע לגזרה זו. אך גם להפר אותה אי-אפשר. סוכות אי-אפשר להקים בחדרי-חדרים ולהסתירן מעין רואים. שוטרי העיר הגבירו את פיקוחם, וכל פעולה שנחשדה בעיניהם כהכנה להקמת סוכות, סיכלוה מיד.

עשירי קייב ונכבדיה היהודים התאספו לטכס עצה. לפתע הבריק רעיון מקורי במוחו של אחד המשתתפים, מנהל חברת הספנות המקומית, מרגולין שמו. "הרבה איות שטות על נהר הדנייפר", אמר. "על סיפונה של אחת האניות נקים סוכה גדולה, ותושבי העיר יוזמנו לסעוד בה את סעודותיהם!".

עורך-הדין קופרניק חיווה את דעתו כי בהתחכמות זו לא יהיה משום הפרה של פקודת המושל, שכן הוא אסר להקים סוכות על אדמת קייב והמחוז, אך לא על המים. ההבדל בין שתי הפעולות אף הגיוני ומנומק היטב, שכן סיבת האיסור - החשש מהתפרצות דליקות - איננה קיימת על המים.

משתתפי האספה התלהבו מהרעיון והחליטו לשמור עליו בסוד גמור, כדי שלא ידלוף ויגיע לאוזני הגנרל, אשר ללא-ספק יעשה הכול להכשילו. יומיים לפני החג הוכשר מקום על אחת האניות, להקמת שתי סוכות ענקיות. סוכה אחת הוקמה

אור הישועות

סיפורי ישועות ומופתים מרכינינו

❖ 'דער וואס וועט נאר אנכאפן מיין קלאמקע וועט געהאלפן ווערן' ❖

[מי שרק יגע בידית דלתי יושען]

והנה הוא נפתח בהגדה של פסח, ורבינו החל לקרוא בקול רם 'מעשה ברבי אליעזר בן עזריה' וכו'.

אבי לא הבין אז את כוונת רבינו וחזר לביתו שמח וטוב לב, ומאושר מברכת רבינו, כשנה לאחר מכן בליל הסדר הראשון בעת אמירת ההגדה, כשהתחיל אבי לומר 'מעשה ברבי אליעזר בן עזריה', פתחה המיילדת את הדלת ובישרה לו בברכת מזל טוב על הולדת הבן בשעטו"מ.

אני הוא אותו בן שנולד מברכתו והבטחתו של הרבי, סיים אותו איש את סיפורו, ולכן אני מחשיב את עצמי כאחד מאנשי ווילעדניק...

סיפר הרה"ח ר' בנימין מרדכי מווילעדניק שפעם פגש יהודי שאינו מכיר, ותוך כדי ההיכרות הבין אותו יהודי שר' בנימין מרדכי הוא מווילעדניק, אמר לו הלה כי גם הוא מאנשי ווילעדניק, ומעשה שהיה כך היה.

אביו של יהודי זה היה חשוך בנים במשך הרבה שנים ל"ע, פעם נסע אל רבינו בוילעדניק, והתאונן בפניו על מר גורלו וביקש להיוושע מברכתו. רבינו הבטיח לו שבעז"ה יוולדו לו בנים.

כשעמד אביו לחזור לביתו נכנס אל רבינו להיפרד לשלום, פתח רבינו את הסידור שהיה מונח על השולחן

<< המשך מעמוד ג'

דומייה מתוחה אמר הצדיק: "אקיים את דברי ואברך אותך כפי שהבטחתי. אך עליך לדעת, שכדי לזכות במה שביקשת, יהיה עליך לסבול הרבה ייסורים בעולם-זה; דע את אשר אתה נוטל על עצמך".

"אני מקבל עלי את כל הייסורים שבעולם, ובלבד שאזכה לשמש את הרבי בעולם-הזה וגם בעולם-הבא!", אמר הנגר בהשתוקקות, בביטחון מוחלט. השיב לו הצדיק: "בני, הזהרתי אותך, ואתה אינך חוזר בך מבקשתך. אם-כן, גם אני מסכים. אברך אותך שתנוח בד' אמותי בעולם-הזה ובעולם-הבא".

ומאז, מדי שנה, כל עוד חי הצדיק רבי פישל, הקים לו הנגר סוכה לתפארת. כשנפטר הרבי והלך לעולמו, נפל הנגר למשכב. שמונה-עשרה שנה שכב במיטתו, ומחלתו לא נתרפאה. הנגררה דממה, הכלים החלידו, גופו סבל ייסורים קשים, אך רוחו לא נפלה. אדרבא, אמר לעצמו, עוד מעט אזכה לשוב ולשמש את הרבי...

מקץ שמונה-עשרה שנות מחלה יצאה נשמתו בטהרה. זכרו אנשי החברא קדישא את צוואתו של הצדיק זכרונו-לברכה, וזכרו את קברו של הנגר סמוך לקבר רבו, בתוך ד' אמותיו. הניחו מצבה על קברו, ועליה נחרט: "פ"נ פלוני... מי שהתאבק בעולם-הזה ובעולם-הבא בעפר רגלי צדיקים".

מקשת. והנה הסכך כבר נערם על גג הסוכה, וסדינים צבעוניים מכסים את הדפנות. אושר כזה בעבודתו לא ידע הנגר מימיו.

כאשר התקדש חג-הסוכות, נכנס הרבי אל הסוכה, ראה את הנוי, הרחבות והיופי אשר בה, ושמח גם הוא. קידש על היין, בירך 'שהחינו' בקול שירה ותודה, והסב עם בני ביתו ברחבות.

הגיע גם הנגר לסוכה, נתיישב בענווה בפנינתה, והביט ברבי ובבני-ביתו בעיניים זוהרות, מלאות תודה. נתמלא גם לב הרב תודה לנגר, ואמר לו: "הרחבת את דעתי בסוכה המפוארת שבנית. אני רוצה להודות לך על עבודתך הקשה, לשלם לך עבור מאמציק, ואיני יודע במה. בקש ממני משהו - כל דבר שלבך חפץ - בנים, אריכות-ימים, בריאות הגוף והנפש - ואני אברך אותך".

נדהם הנגר. למחווה כזאת לא ציפה. תחילה לא ידע מה לענות. הרי עכשיו יוכל לבקש כל מה שתמיד חלם! עודד אותו הרבי בניע-ראש, והנגר התעשת. "מורי ורבי", פתח ואמר, "איני רוצה באריכות-ימים או בעושר וכבוד. כל רצוני הוא דבר אחד קטן - שאזכה לשבת בד' אמותיך ולשמש אותך גם בעולם-הבא, כשם שאני משמש אותך כאן, בעולם-הזה..."

הרצין הצדיק, שקע במחשבות עמוקות, והנגר יושב חרד, שמא הגדיש את הסאה, שמא ביקש יותר מדי. אחרי דקות אחדות של

מסוגל לעקוב אחר השטף. או-אז היה עוצם את עיניו, מניח לקול התורה לחדור את תוך נפשו, כקולה של אם המשמיעה שיר-ערש לילדה הקט. בתום השיעור היה הולך מאושש אל ביתו, ומפקיר את גופו העייף לשינה כשהוא מלא עונג רוחני. כך נהג כל הימים. אהבתו לרבי פישל היתה עצומה. לעיתים לא התאפק ונכנס בתירוצים שונים לבית הרבי, אולי יזדמן לו לעשות בשביל הרבי איזו שליחות.

באחת הפעמים, בימים שבין יום-הכיפורים לסוכות, נכנס כדרכו לבית הצדיק, הביט ונדהם: רבו עמד בחצר מזיע, ידיו פצועות, חולצתו מלוכלכת, וסביבו מוטלים בעירבוביה קרשים וכלי-עבודה. בירך הנגר את הרבי. נשא אליו הרבי מבט אוהב, הצביע בפטיש שבידו לעבר הקרשים המושלכים, וזרועותיו צנחו. לא אמר מלה, רק חייך במבוכה.

אמר לו הנגר: "ירשה לי כבוד הרב... הרי אני נגר ויודע לעשות סוכות. אני אקים סוכה כהלכה. רק דבר אחד אני מבקש: שיתיר לי הרבי לשבת עמו בסוכה..."

קיבל הצדיק את ההצעה, והנגר פתח במלאכה. ניכר היה שבעל-מלאכה הוא. העמודים נתקעו באדמה כמעצמו, המסמרים פילחו את הקרשים כאילו נורו

מי שיש כאמתחתו דברי תורה, סיפורים או עובדות מרכינינו הק', נשמח אם ישלחם אלינו y0527173945@gmail.com